

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 20 Lei. Negyed évre — — — 5 Lei.
Fél évre — — — 10 " Egyes szám ára — — — 50 bani
Nyilttér soronként 3 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Adatok az „Emke” ez évi jelentéséből.

Az Emke által kiadott s a közgyűlés elé terjesztett jelentéséből az alábbi fontosabb adatokat közöljük:

A forradalom elején az Emke-erdőségek fáiban nagy pusztítás történt. Kun Kocsárd sziklasíráját fel akarták törni, s miután nem sikerült, rutul bepiszkolták. Súlyos károk estek az Emke magyartényei 80 holdas birtokán is. Később, 1919. márciusban a Consiliul Dirigent az algyógyi székely földműves iskolát, a birtokkal, a történelmi kastéllyal, a terményekkel, jószágokkal együtt elrekvirálta. Ez ellen az Emke a bukaresti kormányhoz fordult, de onnan Goga miniszternek azon ígéretén kívül, hogy tanulmányozni fogja az ügyet, érdemleges választ sem kapott. Hasonló esetek történtek több Emke iskolával is, Rekvirálták a másfél millió leut érő balázsfalvi óvodát is a hozzátartozó egy hold telekkel és kerttel, valamint a vajdahunyadi óvodát. Az intézmények elvételével állástalanná vált tanszemélyzet fizetését egyelőre folyósítja az Emke.

A magyarkályáni 600 holdas alapítványi birtokot holdanként 25 és a rétet 40 leuért adta bérbe a hatóság az Emke tudta nélkül, melyet most a horribilis adó is terhel. A tövisi 56 holdas birtokot is kényszerbérlettel vették el.

Az Emke budapesti kollégiumát sikerült fenntartani. A 257 Emke-népkönyvtár jórésze már a menekülés idejében tönkrement. Most új népkönyvtárak létesítését készítik elő. Így van a 157 Emke-daloskörrel is.

A jelentés beszámol még az új működés nehézségeiről, az egyesületet hivatalos uton a magyar és román sajtó egy részéről ért támadásokról, s a legutóbbi vádról, hogy államellenes összeesküvést sző, irrendentizmust csinál stb.

Az Emke vagyona ma:

1. Algyógyi Kun Kocsárd gróf-féle alapítványi birtok, lefoglalva. 2. Takarékbetétek helyi és vidéki pénzüintézetekben 173961.46 leu. 3. Tőzsdei és magán értékpapirokban 135445.62 leu. 4. Iskoláképitő kölcsönök 135080.49 leu. 5. Magánkölcsönök 52301.75 leu. 6. Ingatlanok u. m. a szászvárosi Kun Kocsárd gróf-féle születésház, aranykúti, balázsfalvi, besztercei, kissebesi és magyarszombori iskolák és óvók, a magyarkályáni és tövisi birtokok stb. két évtized előtti becslés szerint 99141.28 leu. 7. Különfélék, felszerelések, előlegek, kézipénztár 14841.21 leu. 8. Tagsági kötelezettségek 33569.54 leu. Összesen 1863069.35 leu. Az algyógyi földbirtok értéke ma több millió leu. Az értékpapir állagból: Magyar hadikölcsön 1465962.95, Erdélyi Magyar Jelzálog Hitelbank záloglevél 336724.20, Magyar Leszámitoló és pénzváltó bank záloglevél 174197.50, Kisbirtokosok földtehermentesítő kötvény 100400, Pesti Hazai Első tkp. kötvény 94130.50, Koronajáradék 165731.60, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

záloglevél 87760, Budapest sz. főváros kötvény 59218.50, Salgótarjáni záloglevél 38000, egyéb 86016, együtt 2708291.21 K, vagyis 1254145.62 leu. Függetlenállóságok A magyarkályáni földbirtok bérletől 33807.12 és az algyógyi földbirtok 1916—18. évi többletjövödelme után a m. kir. földművelésügyi minisztertől 49761.53 együtt 83568.65 leu. Továbbá ugyancsak az algyógyi földbirtok 1818—21. jövödelme és kártérítés a román állam kincstár részéről, amit mind, ha másképp nem lehet, bírósági uton fognak szorgalmazni.

A tagok és a közönség tettvégya és áldozatkészsége az 1920. aug. 12-én megkezdett újabb akcióval igen szépen indult. F. évi jun. 16 ig 5 örökös 5000, 157 alapító 37405.50 és 2632 rendes tag 408800, összesen 501203.50 leu kötelezettséggel lépett az új tagok közé.

— **Mezőgazdasági gépkiallítás Bukarest mellett.** A földművelésügyi miniszterium szeptember 10—12. napjain mezőgazdasági gépkiallítást rendez a Bukarest melletti herestrai állami mintagazdaságon, melynek célja, hogy a látogatókat a motor erővel hajtott mezőgazdasági gépekkel munka közben is megismertesse. A résztvevők 50% utazási kedvezményben részesülnek oly alakban, hogy a Bukarestig megváltott kártyák a kiállítási vezetőség igazolása mellett a visszautazásra is érvényesek.

A nők világparlamentjének tüntető gyűlése.

(Wien, július 26.) A Bécsben tartott női kongresszus tagjai a háború áldozatai érdekében tüntető gyűlést tartottak. Az első szónok Berlen asszony volt, aki a háború okairól és következményeiről beszélt. Véleménye szerint az összes nemzetekhez felhívást kell intézni, hogy a jövőben legyenek szolidárisak és minden háborút akadályozzanak meg. Ford Izabella a háború következtében előállott munkanélküliséggel és inséggel foglalkozott. Ha valamennyi nő állást foglalna a háború ellen, akkor elkövetkezhetne az igazi béke és szabadság. Turnheim asszony a Turkesztánban, Szibériában és Oroszországban selymgyártó hadifoglyok üdvözlését tolmácsolta és indítványozta, hogy mindent tegyenek meg hazaszállításuk érdekében. Marshal kisasszony az angliai háboruellenes mozgalmakat ismertette.

A kolozsvári „Magyar Színház” tagjainak cabaré estélye.

A napilapok közölték már, hogy a kolozsvári „Magyar Színház” művészei és művésznői a nyári szünetben Erdély nagyobb városaiba művészkörutra indultak. F. hó 25-én Szászvároson is megjelent egy öt tagú társaság s itt a „Central” szálloda színháztermében cabaré-estélyt rendezett a következő műsorral:

1. Miklóssy Margit: Cselédnóták. 2. Hort Idi és Nagy Gyula: Duett. 3. Berky József: Kuplák. 4. Miklóssy Margit és Nagy Gyula: Tyúkduett. 5. Négy asszony — egy asszony. A férj: Berky József. A feleség: Hort Idi. A barátnő: Miklóssy Margit. Tíz perc szünet. 6. Hort Idi: Asszonyszív. 7. Hort Idi és Berky József: Táncduett. 8. Miklóssy Margit: Cselédnóták. 9. Berky József: Kuplák. 10. Dinye. Bohózat egy felv. Dinyecsősz: Berky József. Szép asszony: Hort Idi. Kukoricacsősz: Nagy Gyula. Csunya asszony: Miklóssy Margit. Karmester: Török Emil.

Az idő rövidsége miatt közönségünk nagy része nem bírt tudomással a művészek itt-létéről, de azért így is szép számmal jelent meg ez estélyen, amelyről kedves emlékekkel távozott. A szereplő művészek mindegyike kedvence a kolozsvári magas igényű közönségnek s így csak ismétlésekbe bocsátkoznánk, ha Miklóssy Margitról, Nagy Gyuláról, Hort Idiről, Berky Józsefről s művészi játékukról részletes kritikát írnánk. A vérbeli művészek rutinjával és tudásával nyújtották a közönségnek mindazt, amit elismert tehetségük ez alkalommal is produkálni tudott.

A közönség állandó derűltége, zajos teljesnyilvánítása és viharos tapsai ékes bizonyítékai annak, hogy a bájos megjelenéstől Hort Idi fülbemászó, tisztán csengő, színezni tudó hangjával méltó partnert kapott a kitűnő hanganyaggal, iskolázottsággal bíró Berky Józsefben. Ugy szintén azt is dokumentálták, hogy Miklóssy Margit kiváló komika precíz játékával és énekével méltán illeszkedett Nagy Gyula tökélyig vitt művészete mellé. Az énekszámokat Török Emil karnagy magas technikáról tanuskodó zongorajátéka kísérte.

A kis társaság innen Tordára ment. Játászani fognak még Déván, Vajdahunyadon, Petrosényben és éppen ezért ez uton is felhívjuk e városok műpártoló közönségét arra, hogy eme, a vidéken ritkán élvezhető művész-estélyeken megjelenni el ne mulassza.

San-Toy.

Minden ref. egyházközség köteles elemi iskolát fenntartani.

Rendezték a ref. felekezeti tanítók fizetését.

A „Brassói Lapok” írja: Az erdélyi ref. egyházkerület legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy minden egyházközség köteles magyar nyelvű elemi népiskolát fenntartani.

Hogy ezen terv mindenütt megvalósulhasson, az egyház kérni fogja az állam által lefoglalva tartott iskolaépületek visszaadását, ahol pedig ez nem sikerülne, ott az iskolákat ideiglenesen fogják elhelyezni. A tanítást elsősorban azokra a tanterekre bizzák, kik már a tavaly is működtek. A tanszemélyzet illetményeit a következőkben határozták meg: Törzsfizetés 1—5 évi szolgálat után 4800 leu, 6—10 évig 5400 leu, 11—15 évig 6000 leu, 16—20 évig 6600 leu, 21—25 évig 7200 leu

és végül 26 évtől 7800 leure emelkedik. A drágasági segély városokban 3600, falvakban pedig 2400 leu. Családi pótlékként feleség után évi 1000, gyermekek után pedig 800 leut folyósítanak. A lakbér évi 1600 illetve 1000 leu. Ezenkívül a ref. tanítók középiskolába járó gyermekei az iskolafenntartási díj fizetése alól fel vannak mentve.

A ref. egyház vezetősége alkalmazkodni kíván a megváltozott viszonyokhoz is, ezért a régi tanterven is változtatásokat eszközölt.

Nyári levél.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Jól tudom, hogy az ugynevezett „ugorkaszegzon“-ban az újságok szívesen vesznek egy kis írka-firkát s elnézőbbek az ilyen írásokkal szemben, így hát én is bemerészkedem egy pár sorocskával.

De hol is kezdjem?! Az ideérkezett hőhullámokon, amelyek talán szintén hozzájárultak ahhoz, hogy e pár sort kiizzadjam, vagy pedig azokon a visszasságokon, amelyeket a maximált és nem maximált, valamint a piaci napi árak közötti disharmóniát tárják elének? Arról irjak, hogy 2—3—4—6 leu-os husarak mellett a vendéglőkben még mindig 5—6 leu egy adag húsféle, avagy azt énekeljem meg, hogy míg a piacon 1 leuért 4—6 drb. ugorka bőven kapható, addig az éttermekben 1 drb. savanyu ugorka ára 2—3 leu? Avagy a sör-, borkedvelők érdekében mutassam ki, hogy Temeáváron, Aradon, Nagyváradon, Nagyszebenben, tehát mind nagyobb városokban olcsóbban, jóval olcsóbban kaphatók e folyadékok? Ezen városok vendéglőiben, borkiméréseiben a sör poharaként 1 leu 50 bani, míg itt 2 leu 50 bani, vagyis 3 decinként egy csekélyke leu a differencia, ami a szegény fogyasztó bőrére megy. E városok előkelő vendéglőiben, éttermeiben 5—6—8, de legfeljebb 12 leu 1 liter bor, míg nálunk 12—14—18—20, sőt — Uram bocsáss! — 28—30 leu-es borokkal is kedveskednek, nem is olyan nagyon fényes és nagy komforttal dolgozó vendéglőkben is.

Avagy arról irjak, — amit már b. lapja annyiszor tárgyalt — hogy nincs vízvezetékünk, ártézi kutunk, éjjel-nappali villanyáram szolgáltatásunk?

Nem, tekintetes Szerkesztő ur, én most a kutya meleg okozta nyári hangulatban arról írok, ami még nincs Szászvároson: a strand-fürdőről. Bécs, Budapest, Bukarest s más világvárosokban, sőt Kutyabogoson is van már strand-fürdő, csak éppen Szászváros maradt el (és ugyan miben „nem“ vagyunk elmaradva!? A szedő gyerek.) eme nagyfontosságú intézmény létesítésében.

Pedig ehez nem sok kell. Egy kis patakpart, sok homok s nap, homok és vízfürdőt vevő nők és férfiak vegyes társasága s egy pár öltöző kabin, sátor felállítás. A megfelelő időjárás megvan.

Tekintetes Szerkesztő ur! Milyen nagy fel lendülést nyerne egy ilyen strand-fürdővel városunk társadalmi élete! Ámorka mennyi ujonnan támadó titkos vágyat, epekedést irhatna be naplójába s az anyakönyvi hivatal forgalma mennyivel szaporodnék általa!? Egy pár válóper, egy pár pikánsabb esemény csak növelné e fürdő népszerűségét. Együttal a fürdőruhák-, kosztümök-, cipőket gyártó ipar is fejlődésnek indulna, mert kérem, az emberi hiúság, tetszeni-vágyás még e ruháknál is, amelyek nem ápolnak, sem el nem takarnak, előtérbe jut. Fürdöttünk a drágaságban, a hőhullámokban, az uzsorában, a „nincs“-ben, fürdöttünk állig begombolkozva, jól be-

burkolózva a korcsolyázás örömeiben, miért ne fürdönnék egy szál trikóban a strand-fürdőn, ahol a leleplezések nem szülnék botrányokat, mert mindenki önmagát leplezi le s csak annyira, amennyire neki tetszik. Tehát strand-fürdőt Szászvárosnak is!

Irhatnék még az annyira elhanyagolt, kevésbé látogatott, de különben gyönyörű sétakertünkről, ahol annyi szerelmes szív talál egymásra, s gyakran „egy másra“, de félek, nagyon félek, s ezért ezt inkább a pletykálókra bízom, elvégzik azok ezt — tinta nélkül is.

Tudom, hogy b. lapja nem akar az Aradon megjelenő „Fáklya“-val konkurrálni, de ha szívesen venné, többször felkeresném soraimmal, hiszen az olvasóközönség — különösen a „kánikulában“, szívesen olvassa az ilyen „apróságok“-at.

Raktárom dus, ó- és ujjportékával telve, feljegyzéseim pontosak, hűek. Tessék csak megírni miből parancsol s én azonnal küldöm. Irok én mindenről, mert reá érek s jól tudom, hogy írói munkásságomat honorálni fogja. Kiméletesen megírt „apróságaim“ szólhatnak rég elfelejtett szerelmek megújulásáról, „tisza“ üzletekről, elcsattant pofonokról, „cukros“ ügyekről, kaszákról, zsirról, szalonnárról, nap- és emberi fogyatkozásokról, proviziókról, piciny női- és magas kamatlabakról, vasról, ezüstről, aranyról, háborus nyereségekről, adótitkolásról, stb., stb.-ről, mindenről a mi jó, szép és nemes, hisz' reá érek.

Most pedig, tek. Szerkesztő ur, bezárom „nyári leveleimet“ s kérem, hogy a soronkénti 50 banikat (ugy-e elég olcsó munkatárs vagyok!?) a szerkesztőségi kasszából kiutalni kegyeskedjék.

Kelt levelem házi Strand-fürdőmön (hogy hol, nem árulom el) 1921. július 28-án.

Teofil.

Ne állj meg!*

Az Uton meg ne állj soha!
Haladj, mint elhajított kő,
mely porból indult s visszatér oda,
siess, mint akit senki sem tartóztat
és mint zuhatagcsepp, rohanj, rohanj,
észvesztőn bár és fuldokolva —
csak menj,
csak meg ne állj soha!

Lépj mindig vágyaid után,
vagy vezeessen vak véletlen,
csak menj — üző vad... vagy hajszolt csupán.
Keresztút ne legyen talány előtted!
Virágok intenek?... ne lásd meg őket,
ha érzed: hozzád mind mostoha, —
csak menj,
csak meg ne állj soha!

Az Ut annyi görönggyel telt:
megannyi csontdarabjai
azoknak, kik előtted odavesztek...
Jaj neked, ha letekintesz, lehajolsz, —
holtaké lesz hangod, hogyha szólsz,
övék ez intelem: csak menj,
csak menj
és meg ne állj soha!

Horváth Jenő.

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz“ c. irodalmi, művészeti és társadalompolitikai folyóiratból.

NAPI HIREK.

— Románia és Magyarország között beállott a rendes diplomáciai összeköttetés. A napilapok megemlékeztek arról, hogy gróf Rubidó-Zichy Ivánt bukaresti magyar követévé nevezték ki. Az új követ már megérkezett Bukarestbe, ahol Románia királyánál

megjelenvén, megbízó levelét átadta. A fogadtatás a nemzetközi szokások és szertartások szerint történt.

— Házasságok. Orelt Albert szigorló orvos a napokban tartotta esküvőjét Zelechovsky Olga urleánnyal Szászvároson. — Kartman Dániel e héten vezette oltárhoz Chrestel Luise urleányt Hetzeldorfban.

— Tanítók kongresszusa Kolozsvárt. Az erdélyi, bánáti, körösi és máramarosi tanítók egyesülete f. év augusztus 6 és 7-én Kolozsvárt kongresszust tartanak. Az egyesület hunyadmegyei osztályának elnöke, Baicu Constantin ig. tanító felhívta az összes megyei, községi és felekezeti tanítókat és tanítónőket, hogy e gyűlésen megjelenjenek. La kásokról a központi bizottság fog gondoskodni. A kongresszus után Bukarestbe és Marea-Neagrába kirándulást tesznek a megjelentek.

— Az algyógyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet közgyűlése. Az algyógyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet f. évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívhatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, így a közgyűlés aug. hó 18-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

ERZSÉBET MOZI.

Vasárnap, július hó 31-ikén

ARANYFÜST

Nordisk-film repriz

Gunar Tolnæes főszereplésével.

— Kabdebó Duci Kolozsvárra szerződött. A „Déva és Vidéke“ írja: Mint a múlt hetekben közöltük, Kabdebó Duci dévai urleány vendégszereplésre utazott Kolozsvárra Janovics direktor szintársulatához. — Már akkor kifejezést adtunk abbéli reményünknek, hogy — ismerve a bájos, művészelkü urleányka kivételes kvalitásait — vendégfellépése sikerrel fog járni és szerződötést eredményez. Csakugyan úgy is lett. A kényes igényű színigazgató, elegáns megjelenés és szinpadra termett szép alak által teljesen meglepődve, mindjárt az első fellépés után felismerve Ducikában az elsórangan fejleszthető művészi képességeket, dacára annak, hogy előzőleg már vagy féltucat hivatásos subrett vendégszerepelt ugyancsak szerződötési célból, Kabdebó Ducit szerződötette az eltávozó Kiss Cecill helyébe. Kabdebó Ducika a „Hejehuja báró“ és „Gróf Rrinaldó“ c. operettek vezérszerepeiben lépett fel, nagy tetszést aratott rutinos játékaival és grazióz mozdulataival, virágcsokrokat és „vastapsot“ bőven kapott. A kolozvári sajtó is a legszebb reményeket fűzi szerződötéséhez, minélfogva Janovics igazgató a legelőnyösebb feltételek mellett szerződötette városunk bájos kedvencét, Ducikát.

— Rendelet a zászlók és színek használatáról. Bucuresti. Különböző hatóságok ama megállapítása alapján, hogy a csatolt területek egyes vidékein egyesületek kűllálalmok cimereivel diszitett zászlókat használnak, a belügyminiszter a következőket rendelte el:

1. Semmiféle magántársaságnak nem szabad külállam nemzeti zászlóját cégéül használni. A társaság címének, vagy bármely más feliratának a zászlón való alkalmazása nem elegendő a zászló jellegének megváltoztatására.

2. A külállamok nemzeti színeinek használata meg van engedve, ha a román nemzeti színekkel egészítik ki. Mindezeket az új jelvényeket 1921. augusztus 15-ig jóváhagyás céljából a megyei prefektusoknál be kell mutatni.

— **Fürdői élet.** Az ideai állandó meleg s száraz idő a szokottnál nagyobb közönséget vonzott a fürdőkbe. Alvácán száznál több állandó vendég üdül, ezenkívül a kirándulók serege naponként özönlik oda úgy a közeli helységekből, mint a tovább fekvő Aradról és környékéről. A forrásokból előtörő 36—40° C. hőmérsékletű kénes hév víz benuulás, csusz, köszvény betegségek ellen kiválóan hatásos s a fürdőtulajdonos és kezelő, Berkovits Ignác minden lehetőt elkövet, hogy fürdője jó hírre el ne homályosodjék. Az árak szolidak, például egy két ágyas szoba napi ára 20 leu, egy ágyasé 15 leu, napi étkezés 14 leu. Reggel, délbe, este kitűnő cigányzene szorakoztatja a közönséget. A fürdő-telep 40 szobája mind le van foglalva, azonban előjegyzéseket még mindig elfogadnak. — A kaláni fürdő is meglehetősen forgalomnak örvend. Az állandó vendégeken kívül — különösen vásár- és ünnepnapokon a környék közönsége nagy számban jelenik meg. E napokon zene játszik s este rendszeren táncmulatság is van. — Algyógy-fürdőn az idén az Annabálra szép közönség gyűlt össze a vidékről is. A szobák mind le vannak foglalva s az állandó vendégek nagy száma élénk fürdői életet teremtett ott is.

— **A szegényjogon való perlekedés.** A Hivatalos Lap 16—19. számában megjelent rendelet a szegényjogon való perlekedés tárgyában úgy intézkedik, hogy a fél legyen mentve a bíróság kiszállási költségének és kiszállások kiadásainak fedezése alól. Mindezek a költségek az államkincstár terhére fognak kifizetettetni.

— **Az új buza ára.** A „Brassói Lapok“ írja: Bukaresti tudósítónk jelentése szerint a minisztertanács 170 leuban állapította meg az új buza árát s a belföldi szükséglet összevásárlásával a falusi szövetkezeteket bizta meg. A kik nem alkalmazkodnak ehhez az intézkedéshez, azoktól 120 leues árban el fogják rekvirálni a buzát.

— **Vásárok.** Déva város polgármesteri hivatalától nyert értesülésünk szerint a július havi országos szarvasmarha, kecske és sertés-vásár a fellepett szájs- és köröm betegség következtében Déván nem lesz megtartva. A ló-vásár aug. 1-én és 2-án, az országos kirakó vásár pedig aug. 3-án lesz.

— **Még nincs helyisége a pénzügyőri biztosi hivatalnak.** A szászvárosi, hátszegi, nagypestyényi és algyógyi szakaszokból álló pénzügyőri biztosi kerület székhelye Szászváros, amely város ezen új hivatal felállításával — amint már megirtuk — sokat nyert. A székhely kérdésében különösen Hátszeg városa fejtett ki nagyobb agitációt. Városunkban a pénzügyőri szakasz félre esik s így a közönség nehezen fér hozzá. Az új pénzügyőri biztosság irodája s a biztos magánlakása is jelenleg szintén ezen épületben van, mert ő volt eddig a szakasz vezetője. Most, hogy a kerület biztosává nevezték ki úgy neki, mint a biztosi iroda részére lakás szükségeltetik, amely ha nem lesz, ez a hivatal a székhelyért versengő Hátszegre kerül. Városunknak ér-

deke, hogy egy ilyen hivatal, amely nagyban emeli az idegen forgalmat, itt maradjon. E hivatal ittmaradása az e hivatallal érintkezni köteles polgároknak is nagy kényelmére szolgál s éppen ezért melegen ajánljuk a városi vezetőségnek és lakáshivatalnak, hogy a pénzügyőri biztosság megfelelő elhelyezéséről mielőbb gondoskodni el ne mulassza. A hátszegiek megfelelő lakást ajánlottak fel ezen kerületi biztosság székhelyéül s megeshetik, hogy a pénzügyigazgatóság oda fogja helyezni ezt a hivatalt, melynek itteni és környékbeli s főleg a jövedéki felügyelet alatt álló kliensei ügyeikben ezután Hátszeg idegen forgalmát növelhetik.

— **Közgyűlési meghívó.** Az Erdélyrészi Méhész Egyesület folyó évi szeptember hó 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor, Kolozsvárt, az Erdélyi Gazdasági Egyetel székházának üléstermében, negyven éves fennállásának emlékére jubiláris közgyűlést tart, amelyre az egyesület tisztelt tagjait ezúton is meghívom. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóválasztmány jelentése. 3. Megemlékezés az egyesület 40 éves működéséről. 4. Pénztári jelentés az 1920—21. évi zárszámadásokról, ezzel kapcsolatban 5. Az 1921—22. évi költségelőirányzat megállapítása. 6. A számvizsgáló bizottság jelentése. 7. Választások, elnökség, tisztikar és igazgatóválasztmány választása. 8. Esetleges indítványok. Kolozsvár, 1921. július hó 17-én Br. Jósika Gábor sk. elnök.

— **Figyelmeztetés!** Polgárok! A tűzoltó egyesület új életre kelt, a tűzoltó szerelések jó és használható karba való hozása most történik, ergó tűzesetén még ma nem felelhet meg vállalt kötelezettségeinek az önkéntes tűzoltóság. Éppen ezért — tekintve az óriási hőseget, amely mindet kiszáritott — gondoskodjunk arról, hogy az udvarokban készenlétkben víz, létra stb. legyen, hogy az esetleg keletkező tüzet azonnal oltani lehessen, mert ha az elharapódzik, ebben a száraz időben egy kis szél mellett egész városrészeket tehet porrá.

— **A tűzoltó szerelések rendbe hozása** lázasan folyik. Faragó Endre tűzoltó főparancsnok és Speil Ede alparancsnok a vérbeli tűzoltók ambíciójával fogtak neki a szerelések leltározásának és kiválogatásának. E végből megjelentek a tűzoltói szertárban s két napon át ők ketten mindent kihurcoltak s jegyzékbe vettek. Ugy szintén konstatálták, hogy a vízecsövekről a sárga réz csavarok, fogantyúk nagyrésze „hiányzik“. A szertárban levő felesleges, haszontalan holmikát kidobták, a szivattyukat, létrákat s más eszközöket alaposan megvizsgálták, a rongáltakat javításra kiadták. Így tehát ma-holnap jól működő, rendezett szerelék fog állami az önkéntes tűzoltó egyesület rendelkezésére. Az egyesületbe való beiratkozás Faragó Endre főparancsnoknál (Graffius-féle gyógyszerár) eszközölhető.

— **Algyógyiak panasza.** Már megirtuk, hogy az algyógyiak hetenként, ha jól megy, csak kétszer kapnak postát: kedden és pénteken, amely napokon Szászvárosról kocsin szállítják el a postai küldeményeket az algyógyi postahivatalhoz, amely aztán elvégzi a kikézésbesítést. A fürdőtelepről egy küldönc megy a postáért. Régebben naponként a romoszi órháztól vitték el a postai küldeményeket, miért ne lehetne ezt ma is megcsinálni?! Sűrűn kapunk e miatt panaszokat Algyógyról, Fürdőgyógyról, ahol ma száznál is több fürdőző intelligens ember üdül, miközben a multakon elmerengve szomorúan tapasztalja, hogy az alig pár kilométernyi tá-

volságban elrobogó express és más gyorsvonatok dacára a kudzsiri havasok pakulárjaival egyidejűleg kapja kézhez postáját.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az esperantó nyelvért.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara — amely elsőnek vezette be az esperantó nyelvet hivatalos levelezésben — most levélben üdvözölte a Prágában összehívott XIII-ik nemzetközi esperantó kongresszust. Az átiratban közli a kamara, hogy a maga részéről helyesli a nemzetközi kereskedelemben az esperantó nyelv alkalmazását és a maga részéről megteszi az első lépést, amennyiben kurzust rendez a kamarai tisztviselők részére az esperantó nyelvből

— **Oltott meszet a büzlő utcái árkokba!** Miután nálunk, hála a multak maradi gondolkozású városatyáinak, sem vízvezeték, sem ezzel kapcsolatos csatornázás nincs, az udvarokból kifolyó vizet árkokskába vezetik, a honnan aztán a várost átszelő patakokba jut. Ezen árkokskába azonban nem csak víz, hanem moslék, szemét s mindenféle bomlásnak, rothadásnak induló szennyes lé is kerül s így a járdák mentén a levegőt, különösen e száraz időkben, kiálhatatlanná teszik. Felhívjuk a hatóság figyelmét erre s kérjük rendelkezjen ezen árkoknak oltott mésszel való naponkénti leöntését.

— **Cenzurázott nyomtatványokat és lapokat lehet Magyarországra küldeni.** A „Brassói Lapok“ írja: A kolozsvári posta és távirat igazgatóság értesítése szerint nyomtatványokat és cenzurázott hírlapokat lehet küldeni Magyarországra. A postai szállítás díja 50 grammig 10 bani.

— **Esperantó világkongresszus.** Julius végén kezdődik Prágában az esperantó világkongresszus, melyre eddig 32 állam 41 nemzetséggel és 2200 delegátussal van bejelentve.

— **Csak két évre!** A CFR. bukaresti vezérigazgatóságtól távirati rendelet érkezett az összes üzletvezetőségekhez, mely szerint a vasuti vendéglők jövőben csak két évre adhatók bérbe. A távirat még azt az utasítást is közli, hogy a vasuti vendéglők bérletdíja a bukaresti központ által engedélyezett esetekben az eddigi bérletdíj ötszöröséig felemelhető. Abban az esetben, ha a bérlet bármily szabálytalanságot követ el, a bérlet harminc nap után felmondható, súlyosabb kihágás esetén pedig azonnali hatállyal.

— **Az első osztrák hajó a tengeren.** Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar haditengerészetben szolgált tisztek Trapp György volt tengeralattjáró parancsnok vezetésével tengeri kereskedelmi hajózási társaságot alapítottak. A társaság már több oceánjáró vitorlás hajót vásárolt meg. Az első hajót Gertrud névre keresztelték s a napokban indult el első közép-tengeri útjára. A régi tengeri jog szerint Ausztria elvesztvén tengerpartját, nem járathatna hajókat saját lobogója alatt, de a békeszerződés megengedi, hogy az osztrák lobogót használhassák az osztrák hajók.

— **Az angol-bank kamatlábleszállítása és a bankok.** A „Közgazdaság“ írja: Hirtadtunk már az angol-bank újabb kamatláb-redukciójáról, melyet a gazdasági életnek általánosságban kedvező jelenségének tekintettek, de amely annál kevesebb akciót eredményezett a betétesek körében. Az angol pénzügyintézetek végeredményében a betétkamatlábot 4, a pénztárjegyekét pedig 3 százalékban állapították meg. Boldog angliások!

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

— **A szesz és söradó emelése.** A „Brassói Lapok” írja: Bukaresti tudósítónk jelentése szerint az eddig csak a régi királyságban érzényben volt fogyasztási illetékeket (taxa de consumacie) a csatolt területekre is kiterjeszkedik. Ez az illeték 50 fokos szesznel literenként 2 leu, sörnél literenként 50, bani, adózatlan szeszből készült likőröknél 25 leu, pálinkánál 20 bani.

— **Ebek irtása.** A helybeli rendőrség látván, hogy az ebzárlat dacára a kutyák vigan sétálnak az utcán, s látva, hogy a gyepmesterek nem bírják mind összefogdosni őket, elhatározta, hogy strichninnel mérgezett husdarabokkal fogja kipusztítani őket. Évégből éjszakánként az utcák egyes helyein el fog helyezni ilyen mérgezett csalétket. Jó lesz ügyelni, nehogy más állat is egyék belőle.

— **Nyári műsoros multság.** Amint értesültünk a helybeli róm. kath. egyház és iskolák Szt. István napján jótékonycélu műsoros nyári táncmultságot fognak rendezni. Az előkészületek folynak. Bővebbet ezutáni számainkban.

— **Az italmérési engedélyek.** A „Brassói Lapok” írja: Bukarestből jelentik: Ezentul felülvizsgálják az erdélyi korcsmárosok italmérési engedélyeit és mindazokat, melyeket a tulajdonosok bérbeadtak, visszavonják, ujakat pedig csak hadirokkantaknak adnak.

Búcsú.

Istenhozzádot mondok szeretett Erdély országomnak, hol kedves szülőim és testvéreim hamvadnak, valamint kedves Hunyadvármegyémnek s abban eltöltött 52 év alatt ismert még élő jóakaróimnak, harátaimnak és nyugdíjazott kollégáimnak, úgy szintén Szászvároson lévő ismerőseimnek, barátaimnak, kiktől személyesen bucsut nem vehettem, akiknek körében 20 évet mint nyugdíjazott örömmel töltöttem szeretett második feleségemmel, kivéve az utóbbi éveket, melyek annyira elszomorítottak, hogy kénytelen voltam kihonosítani magamat kis Magyarországnak fővárosába, szeretett gyermekeim körébe, hogy a sorstól ígért pár évet azok körében élhessem le és tölthessem el.

Szászváros, 1921. július hó 20-án.

Kercsedý György,
ny. áll. isk. tanító.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Sch. Petrozsény. Ajánlatát elfogadjuk. A feltételeket tartalmazó levél és igazolvány megy.

Öreg. Az ígéreteket még mindig várjuk. Pilisszentlászlóról újra kaptunk levelet.

Bakfs. Verse nem közöltető. A sorsjegyekről nem tudunk felvilágítással szolgálni.

Előfizető. Igaza van, de most nem időszertű ezt feszegetni. Ami késik, nem mulik s így ez úgy sém fog feledésbe menni. Az „önzetlenek kitartása” és a „kitartottak önzése” c. cikkét elítettük arra az időre, amikor az aktuális lesz. Üdv!

M. J. Déva. A folytatásokat várjuk, várjuk, de úgy látszik a hőhullámok elnyelték azokat. Pedig sokan érdeklődnek irántuk. Üdv!

132. D. ? ? ? 1.

Gy. Gy. Kudzsir. A táviratot szombat este 8 óra után kaptuk s így már lehetetlen volt kellő időben ott lennünk. Majd máskor.

Vidéki. A téglagyár üzembem van s nagyobb mennyiség kapható.

K. E. N.-Bápoli. Ha bejön találkozzék velünk, valamit közölni óhajtunk Önnel. Üdv!

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik
lapunk kiadóhivatalában :-:

Eladó ház. Ujtemplom-utca 3. sz. alatti ház szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott. 18 1-3

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

VÁCZY JÁNOS

asztalos-mester, Szászvároson

Értesítés!

Műhelyemben elvállalok szakmám-ba vágó mindenféle munkákat, u. m.: butorok, épületrészek készítését, javítását, festését stb. Koporsók és temetkezési cikkek állandóan raktáron. Ugy helybeli, mint vidéki megrendelések olcsón és pontosan eszközölkötnék.

Tisztelettel: **VÁCZY JÁNOS**
asztalos, Szászváros, Varga-utca.

214 9-10

Értesítés!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Szászvároson, Sörház-u. 9. sz. alatti

Petraska-féle üzlet

kezelését átvettem. — Naponként friss töltésű jégbe hűtött sör! Különböző borok, izletes hideg és meleg ételek, likőrök, pálinkafélék jutányos árban!

Abonensek elfogadtatnak!

Vidéki kocsi beszálló helye!

Tisztelettel: 17 2-3

KEUL JÁNOS,
a „Transsylvania” szálló volt főpincére.

Gummi- és rézhélyegzők

bármily alakban és nagyságban jutányosan megrendelhetők a :-:

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ. könyv és papirkereskedésében.

„KORONA” SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, ó- és új fajborok. Naponként friss csapolású jégbe hűtött sör! Minden este cigányzene! Minden vonathoz omnibusz

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen mű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

Könyv és papirkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett

LÖWY SÁNDOR

versenyáruháza Petrozsény

14 3-3
értesíti a nagyérdemű vásárló közönséget, hogy dacára az új fel-emelt vámtarifának, az **áruit még mindig a régi olcsó áron adja el** és e napokban :-: különösen az :-:

olcsóbb árukból óriási mennyiséget

vásárolt, ami a n. é. vásárló közönségnek rendelkezésére áll.

Tisztelettel: **Löwy Sándor.**